

การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่

นางสาววาสนา ฒ นคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-246-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF STATES AND PROBLEMS OF IMPLEMENTATION OF THE NATIONAL
ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2521 IN PRIMARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF KRABI
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Miss. Wasna Na nakorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-246-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่
โดย	นางสาววาสนา ณ นคร
ภาควิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(อาจารย์สวัสดิ์ จงกล)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร สุคนธ์ทรัพย์)

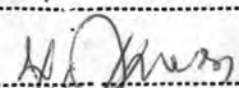
วาสนา ฅ นคร : การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกระบี่ (A STUDY OF
STATES AND PROBLEMS OF IMPLEMENTATION OF THE NATIONAL ELEMENTARY
SCHOOL CURRICULUM B,E, 2521 IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF KRABI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา :
ผศ.ดร.บุญมี เพลยอค, 198 หน้า. ISBN 974-577-246-1

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยัง
ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 572 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 546 ฉบับ คิด เป็นร้อยละ 95.45
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีการวางแผนการใช้
หลักสูตรโดยการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจในเรื่องของหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันจัดทำแผน
งานโครงการของโรงเรียน มีการสำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรและสื่อ มีการจัด
ทำบันทึกการสอนโดยครูผู้สอน ส่วนปัญหาที่ประสบได้แก่ ขาดงบประมาณสนับสนุนเอกสารหลักสูตรและสื่อ
ไม่เพียงพอกับความต้องการ ครูขาดความรู้และทักษะในการสร้างสื่อ
2. ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร โรงเรียนประถมศึกษา
ส่วนใหญ่ มีการเตรียมการก่อนจัดครูเข้าสอน โดยการสำรวจความสมัครใจของครู มีการจัดสรรงบประมาณ
เพื่อการใช้หลักสูตรตามลักษณะแผนงาน โครงการและกิจกรรม มีการประชุมปฏิบัติการ เพื่อผลิต เอกสารและ
สื่อ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น วิธีการนี้เทศที่ใช้คือ การเยี่ยมชั้นเรียน มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดย
พิจารณาจากความพร้อมของโรงเรียน ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรโดยการเชิญผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วม
ในกิจกรรมของโรงเรียน ในส่วนที่เป็นปัญหาคือ ครูไม่มีเวลาเตรียมตัว เนื่องจากมีงานอื่นต้องรับผิดชอบมาก
ไม่ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์อำเภออย่างต่อเนื่อง และประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผนการสอนโดยการ
ประชุมครู พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนโดยการนิเทศภายใน และการสอนซ่อมเสริม สิ่งที่ครูใช้พิจารณา
เลือกเทคนิคและวิธีสอนคือ จุดประสงค์การเรียนรู้ โรงเรียนนำผลของการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง
มาตรฐานการจัดการเรียนการสอน และการจัดสอนซ่อมเสริม สำหรับปัญหาที่พบคือ ครูต้องสอนวิชาที่ตน
ไม่ถนัด ครูขาดแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอน ครูไม่มีเวลาพอสำหรับการสร้าง เครื่องมือวัด
จุดประสงค์ และครูขาดความชำนาญในการวัดผลการปฏิบัติ

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

WASNA NANAKORN : A STUDY OF STATES AND PROBLEMS OF IMPLEMENTATION OF THE NATIONAL ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2521 IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF KRABI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. BOONMEE NENYOD, Ed.D. 198 PP. ISBN 974-577-246-1

The purposes of this research were to study the states and problems of implementation of the National Elementary School Curriculum B.E. 2521 in primary schools under the jurisdiction of the Office of Krabi Provincial Primary Education. Five hundred and seventy-two questionnaires were distributed to the school administrators and teachers by which 546, or 95.45 percent were completed and returned. Data were analyzed by using percentage.

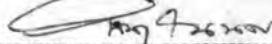
Research findings were as follows:

With regards to curriculum management the results showed that most primary schools had their curriculum organizing planned through teachers meetings by which school administrators and teachers planned together. Teacher's need assessment concerning curriculum documents and medias were conducted also lesson plans were developed among teachers. However, lack of budget, insufficient amount of curriculum documents and medias, and inappropriated knowledge and skills related to instructional medias producing among teachers were reported to be problems.

Concerning curriculum facilities providing they were reported that most primary schools surveyed teachers' preferences prior to assigning them to teach, budget was distributed according to school curriculum implementation plans. Workshops on curriculum documents and medias by using local materials were promoted while supervisory technique used was a class-room visiting whereas an extra-curriculum was organized according to school readiness. Parents participations in school activities were conducted as means of public informing. Problems found were teachers had insufficient time due to other responsibilities, irregularly supervised by educational district supervisors, and public unco-operated.

Regarding to instructional organization the findings revealed that most schools had their instructional planned through teachers meetings. Instructional activities were developed through organizational supervision and remedial teaching. Teaching techniques were chosen according to learning objectives while the results were used for instructional development and remedial teaching organization. However, inappropriated teaching assignment, lack of information concerning teaching techniques, also insufficient time for tests construction and lack of skill in administering tests related to practiced subjects among teachers were among problems reported.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาลัทธิสูตร
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำให้ข้อคิด ให้กำลังใจ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สวัสดิ์ จงกล, อาจารย์เดโช บุญภักดิ์ อาจารย์เกียรติ ช่วยการ, อาจารย์ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และอาจารย์บุญส่ง ป้องกันชาติ ที่ได้กรุณาตรวจและให้คำแนะนำแก้ไข เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดทั้งศึกษานิเทศก์อำเภอ กิ่งอำเภอ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารโรงเรียน และเพื่อนครูทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ท้ายสุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สำหรับคุณแม่ละม่อม ณ นคร และอาจารย์อภิชาติ ณ นคร ที่กรุณาสับสนุนให้กำลังใจในการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา

วาสนา ณ นคร

มีนาคม 2533

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
คำถาม เพื่อการวิจัย.....	5
ขอบ เขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
คำจำกัดความ ในการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
การนำเสนอผลการวิจัย.....	10
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร.....	11
การพัฒนาหลักสูตร.....	17
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	18
การนำหลักสูตรไปใช้.....	20
บทบาทของบุคลากรในการนำหลักสูตรไปใช้.....	23
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.....	28
รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน.....	32
ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร..	37
ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	50
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	66
ประชากร.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
การสร้างเครื่องมือ.....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	70
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบ สอบถาม.....	73
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตร.....	78
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร.....	113
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	132
สรุปผลการวิจัย.....	135
การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	141
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้.....	152
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	154
รายการอ้างอิง.....	156

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก.	162
ภาคผนวก ข.	164
ภาคผนวก ค.	170
ประวัติผู้เขียน.....	198

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่.....	73
2	ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่.....	76
3	การปฏิบัติของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่ การสอน เกี่ยวกับการวางแผนการใช้หลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่.....	79
4	การปฏิบัติของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนด้านการแปลงหลักสูตร ไปสู่ การสอน เกี่ยวกับการจัดการด้านวัสดุหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่.....	83
5	การปฏิบัติของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดปัจจัยและสภาพ แวดล้อม เพื่อการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่.....	86
6	การปฏิบัติของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดปัจจัยและสภาพ แวดล้อม เพื่อการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่.....	91
7	การปฏิบัติของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดปัจจัยและสภาพ แวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่.....	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8. การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกระบี่.....	99
9. การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกระบี่.....	100
10. การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกระบี่.....	105
11. การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกระบี่.....	108
12. การปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกระบี่.....	110
13. ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนเกี่ยวกับการวางแผนการใช้หลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกระบี่.....	114
14. ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนเกี่ยวกับการจัดการด้านวัสดุหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกระบี่.....	116

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่	118
16 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่.....	120
17 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่.....	123
18 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่.....	124
19 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่.....	126
20 ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกระบี่	127

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกระบี่.....	128
22	ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกระบี่.....	129